

Rowiński, Leon

Początek polsko-białoruskiej współpracy naukowo-technicznej w budownictwie

Notatki Płockie 37/3-152, 49-51

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POCZĄTEK POLSKO - BIAŁORUSKIEJ WSPÓŁPRACY NAUKOWO - TECHNICZNEJ W BUDOWNICTWIE

W Brześciu n/Bugiem w dniach od 12 - 15 września 1992 r. odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna pt. "Wykorzystanie komputerów personalnych w projektowaniu i zarządzaniu w budownictwie".

Inicjatorem tej bardzo wartościowej i nadzwyczaj udanej imprezy było Towarzystwo Naukowe Płockie, korzystające z wydatnej pomocy Urzędu Wojewódzkiego w Płocku oraz Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego "PETROBUDOWA" w Płocku. Inicjatywa była bardzo chętnie przyjęta przez stronę białoruską, konkretnie przez Politechnikę Brzeską oraz Naukowo-Wdrożeniowe Przedsiębiorstwo "BREST-OPTIM" w Brześciu.

Patronat nad Konferencją podjęli:

- Państwowy Komitet ds Architektury i Budownictwa Rady Ministrów Republiki Białoruś,
- Komitet Wykonawczy Województwa Brzeskiego, natomiast ze strony polskiej:
- Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w Warszawie,
- Centralny Ośrodek Informacji Budownictwa w Warszawie oraz
- Wojewoda Płocki.

Obowiązki organizatorów wiodących wzorowo spełnili - ze strony białoruskiej wcześniej wskazane instytucje inicjujące, natomiast ze strony polskiej, poza Towarzystwem Naukowym Płockim, Przedsiębiorstwo Informatyczno-Usługowe "WESER" w Płocku.

Nie można pominąć pozostałych, licznych organizatorów, dzięki którym zapewniono wysoki poziom merytoryczny opracowanych i wygłoszonych referatów, a też, co obecnie jest bardzo istotne - pomoc finansową. Byli to ze strony Republiki Białoruś: Naczelna Organizacja Techniczna Republiki, Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej "GOSEKONOMPLAN" Republiki Białoruś, MPTO "BIEŁSTROJNAUKA" w Mińsku, MNTC AP "BIEŁPROJEKT" w Mińsku, NTC "MINSKTROJ" w Mińsku, Przedsiębiorstwo Międzynarodowych Przewozów "SOVAUTO-BREST" w Brześciu, Instytut Projektowania PTB SAPR w Brześciu oraz Białoruski Budowlany TREST nr 8 w Brześciu.

Ze strony polskiej w skład organizatorów Konferencji weszły: Towarzystwo Naukowe Inżynierii Procesów Budowlanych, Politechnika Warszawska, Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego "PETROBUDOWA" w Płocku, Izba Przemysłowo-

Handlowa Budownictwa w Warszawie, "KOMPLEKS" Asocjacja Budowlana w Warszawie, "UNICORN-POLAND" w Warszawie, "INWESTPROJEKT-SŁUPSK" w Słupsku, Zakład Usług Informatycznych "INTECH" w Bydgoszczy, P.B.P. "PUŁAWY" w Puławach, Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne w Płocku, Wielkopolski Bank Kredytowy S.A. Oddział w Płocku, Oddział Płocki PZITB, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "PETRO" S.A. w Płocku oraz Zakład Budowlano-Montażowy "KRUPIŃSKI" Sp. z o. o. w Płocku.

Czytelnik może mieć pretensje do autora, że przedstawił długą listę grona współorganizatorów. Myślę, że zostaną właściwie zrozumiane. Chodziło bowiem, by wskazać te instytucje i przedsiębiorstwa, które tak na Białorusi, jak i w Polsce doceniają bardzo ważną rolę stosowania informatyki w procesach projektowania i zarządzania w nadzwyczaj trudnej organizacyjnie problematyce działalności budowlanej. Obiektywnie trzeba wskazać, że w Republice Białoruś rola organizacji, zarządzania i informatyki w działalności gospodarczej państwa jest nie tylko właściwie doceniana, ale i właściwie ustawiana w tym bardzo młodym, samodzielnym Państwie. Trzeba życzyć, ażeby taka świadomość i codzienna praktyka ukształtowały się w naszym kraju.

Kończąc informacje metodyczno-formalne warto podać osoby ze ścisłego Komitetu Organizacyjnego Konferencji: Byli to ze strony Republiki Białoruś: przewodniczący Komitetu Naukowego prof. dr hab. inż. Aleksander Iwanowicz RUBACHOW oraz Komitetu Organizacyjnego doc. dr inż. Anatolij Mikołajewicz KOCZURKO, natomiast ze strony polskiej Komitetowi Naukowemu przewodniczył prof. dr hab. inż. Kazimierz JAWORSKI, dyrektor Instytutu Technologii i Organizacji Produkcji Budowlanej Politechniki Warszawskiej, a Komitetowi Organizacyjnemu mgr inż. Włodzimierz SERAFIMOWICZ, przewodniczący Sekcji Systemowych Metod Zarządzania i Informatyki Towarzystwa Naukowego Płockiego.

Inż. Włodzimierz Serafimowicz przyczynił się w największym stopniu do bezbłędnych poczynań dotyczących organizacji Konferencji, szczególnie w okresie nietypowych działań przygotowawczych w Brześciu.

Posiada on wartościowe doświadczenia ze zorganizowanych, głównie przez niego, trzech płockich Konferencji poświęconych problematyce praktycznych zastosowań narzędzi informatyki przy organi-

zacji i zarządzaniu w budownictwie.

Materiały Konferencji zostały starannie wydane przez obie strony: białoruską w języku rosyjskim /25 referatów/ i angielskim /1 referat/, polską w języku polskim /13 referatów/.

W voluminie polskim jest artykuł współautorski obywatela norweskiego polskiego pochodzenia mgr. inż. J. ZIOLKO.

Większość referatów została wygłoszona podczas obrad Konferencji.

W pierwszym dniu Konferencji uczestników powitał prof. A. RUBACHOW, po czym rektor Politechniki Brzeskiej prof. L. KORSZUN poinformował zebranych o kierowanej przez niego uczelni. Powstała ona w 1966r jako Brzeski Instytut Inżynieryjno-Budowlany, natomiast w roku 1989, gdy proklamowano Republikę Białoruś przekształciła się w Brzeski Instytut Politechniczny, likwidując kierunek architektura, a rozszerzając kształcenie w zakresie budowy maszyn oraz elektroniki. We wrześniu 1992r studioowało 3500 studentów. Uczelnia jest zlokalizowana na przedmieściu 328-tysięcznego Brześcia, tworząc miasteczko uczelniane w skład którego wchodzi budynek dydaktyczny, domy studenckie i budynki mieszkalne pracowników.

Rektor wyraził przekonanie, że rozpoczynająca się Konferencja stanie się początkiem stałej współpracy specjalistów organizacji i zarządzania Polski i Białorusi, przynosząc obu stronom konkretne korzyści.

Bezpośrednio po rektorze Politechniki Brzeskiej zabrał głos, jako przedstawiciel strony polskiej, prof. dr inż. Leon ROWIŃSKI. Krótko po polsku przekazał słowa powitania oraz przekonanie, że rozpoczynana współpraca przyniesie pozytywne efekty budownictwu Białorusi i Polski. Przekazał przy tym 2 egz. podręcznika akademickiego swego autorstwa pt. "Organizacja, zarządzanie i ekonomika przedsiębiorstw budowlanych" wydanego w sierpniu 1992r przez Politechnikę Śląską w Gliwicach.

Następnie w języku rosyjskim przedstawił swój referat pt. "Organizacja i zarządzanie produkcyjnej działalności budowlanej wspomaganie informatyką"- konferencyjny referat programowy strony polskiej.

Prof. A. RUBACHOW w programowym referacie strony białoruskiej przedstawił aktualną problematykę badawczo-wdrożeniową, jaką w zakresie organizacji, zarządzania i kalkulacji cen procesów budowlanych prowadzi się w Republice Białoruś ze wspomaganiami personalną techniką komputerową.

Na tych dwóch referatach zakończyła się inauguracyjna, część pierwsza Konferencji.

Dalszy okres obrad wypełniły referaty wygłaszane na przemian przez referentów białoruskich, oraz autorów polskich. Niektórzy z polskich referentów, w celu lepszego zrozumienia przez słuchaczy posilkowali się językiem rosyjskim.

Problematykę referatów rosyjskojęzycznych, opracowanych przez referentów białoruskich z Brze-

ścia i Mińska, rosyjskich z Moskwy, Tweru, St. Petersburga, z Kazachstanu z Alma-Aty, Ukrainy z Odessy i Sumy, a też polskich podzielono na trzy grupy:

- 1/ systemy zautomatyzowanego projektowania,
- 2/ systemy zarządzania w przemyśle materiałów budowlanych oraz
- 3/ systemy zarządzania budownictwem w warunkach gospodarki rynkowej.

Dominowała tematyka z trzeciej grupy.

Wśród referatów i wystąpień wygłoszonych w języku rosyjskim na szczególne wyróżnienie zasługują: prof. A.I. RUBACHOWA z Brześcia, doc. dr inż. B.S. ADAMOWICZA i dr. W.W. MICKIEWICZA z Mińska oraz mgr. inż. L.G. EDELSZTEINA z Moskwy. Wykazały one pełne zrozumienie potrzeby oraz stosowanie wspomaganie informatyką problematyki organizacyjno-ekonomicznej oraz zarządzania w budownictwie.

Nasi wschodni kontrahenci są bardzo zaawansowani w problematyce komputeryzacji kosztorysowania, jednak ich programy ustępują pod względem zintegrowania polskim opracowaniom programów.

Podobnie w odniesieniu do problematyki systemów dla innych potrzeb zarządzania. W bezpośrednich rozmowach koledzy z Białorusi i Rosji ubolewali na zdecydowanie gorsze wyposażenie komputerowe w porównaniu z tym, jakim dysponujemy w Polsce, tak pod względem jakości jak i ilości. Słusznym jest wskazać, że strona białoruska eksponowała kompletne opracowania projektów technicznych budynków mieszkalnych wykonywanych techniką komputerową z rysunkami wykonywanymi przez plotery.

Krótko charakteryzując referaty polskich autorów trzeba poinformować, że dwa referaty prof. prof. L. ROWIŃSKIEGO i K. JAWORSKIEGO wskazały na konieczność prawidłowości organizacyjnych i przestrzegania reguł oraz zasad kierowania i zarządzania przy tworzeniu systemów informatycznych. Przedstawiły zakres najefektywniejszych zastosowań informatyki oraz metody matematyczne właściwe przy opracowaniach programów komputerowych do rozwiązywania zagadnień z zakresu technologii i organizacji budownictwa.

Najbardziej wartościowe praktyczne informacje przedstawił mgr inż. J. SMAGA. Dotyczyły one też jego własnych osiągnięć programistycznych i zastosowań praktycznych, umożliwiających ofertowanie wykonawstwa robót budowlanych w warunkach krajowych i zagranicznych /elaboraty ofertowe w językach polskim, angielskim, francuskim i niemieckim) z uwzględnieniem wysokości nakładów kształtujących się przeciętnie w krajach zachodnioeuropejskich/, dostosowane do różnych form ogłaszanych przetargów i dokumentacji przetargowej. Spośród kilkunastu programów komputerowych użytkowanych przez kierowane przez mgr. inż. J. SMAGĘ Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego "PUŁAWY" cztery są jego autorstwa.

Każda budowa oraz oddział produkcji pomocni-

czej i usług przedsiębiorstwa dysponuje komputerem i niezbędnymi programami.

Używają je nie tylko pracownicy inżynieryjno-techniczni kierownictwa, ale i mistrzowie. Słusznym jest zacytować stwierdzenie autora, podane w zakończeniu jego referatu: "Komputeryzacja zarządzania produkcją w przedsiębiorstwach budowlanych jest procesem nieuniknionym i koniecznym."

Drugim referatem relacjonującym o zastosowaniach informatyki przy zarządzaniu przedsiębiorstwem budowlanym był mgr. W. BILICKIEGO pt. "Systemy zarządzania przedsiębiorstwem budowlanym opracowane przez "INWESTPROJEKT-SŁUPSK". W referacie wymieniono te programy, które w ostatnich siedmiu latach opracowała wskazana firma i z powodzeniem sprzedaje w Polsce. Dotyczą one kosztorysowania, gospodarki materiałowej, księgowania i bilansowania, ewidencji kadr, agentów i podwykonawców, plac, wreszcie rozliczania kosztów.

Nie mniej interesujące jest opracowanie zespołu Włodzimierza i Ewy SERAFIMOWICZÓW z Płocka oraz Ili KOROL z Brześcia pt. "System WESER jako innowacja organizacyjna w budownictwie"

Wskazany system jest kontynuacją prac prowadzonych w środowisku PZITB-owskim związanym z Przedsiębiorstwem Budownictwa Przemysłowego "PETROBUDOWA" w Płocku od 1975 r. które m.in. zaowocowały opracowaniem praktycznie wielokrotnie zastosowanej metody STEROD/SHOD integrującej tematykę kalkulacji i harmonogramowania oraz planowania i sterowania produkcją budowlano-montażową. System WESER na mikrokomputery personalne typu IBM opracowany dla potrzeb banków, inwestorów, biur projektów, generalnych realizatorów inwestycji, generalnych wykonawców oraz podwykonawców; może być też przydatny administracji rządowej /województwo, region/ oraz samorządowej. W referacie wyszczególniono liczne efekty, jakie uzyskano w praktyce gospodarczej przy stosowaniu systemów SHOD, STEROD i WESER.

Do bardziej interesujących zaliczam referat Ewy i Włodzimierza SERAFIMOWICZÓW oraz Jerzego CHOJNACKIEGO pt. "Systemowe metody zarządzania i informatyka w budownictwie polskim". Przedstawiono w nim obiektywny, aktualny stan tego problemu w Polsce, jego "blaski i cienie", propozycje usprawnień w zakresie planowania, finansowania i realizacji inwestycji budowlanych.

Porównując referaty autorów rosyjskojęzycznych z polskimi, trzeba stwierdzić wysoki poziom opracowanych w Brześciu systemów zautomatyzowanego projektowania oraz przewagę merytoryczną tych drugich w opracowywaniu informatycznych systemów zarządzania dostosowanych do wymagań gospodarki rynkowej w budownictwie.

Jest to podstawowa przyczyna, która spowodowała,

że strona białoruska zawniosowała c o r o c z n e Konferencje Brzeskie, poświęcone problematyce organizacji, ekonomiki i zarządzania w budownictwie.

II Międzynarodowa Konferencja Brzeska pt. "Systemy zarządzania i kalkulacji w warunkach budowlanej gospodarki rynkowej" odbędzie się w dniach 7-9 września 1993 roku.

Zdecydowano też o ciągłości współpracy między Politechniką Brzeską, reprezentowaną przez prof. A. RUBACHOWA i Towarzystwem Naukowym Inżynierii Procesów Budowlanych reprezentowanym przez prof. L. ROWIŃSKIEGO.

W trakcie Konferencji odbyło się wielogodzinne spotkanie przy "Okrągłym Stole" biznesmenów z Białorusi, Rosji, Polski, Anglii i USA, w którym między innymi analizowano temat zagospodarowania przewidywanej strefy wolnocłowej w Brześciu.

Frekwencja i duże zaangażowanie uczestników rokuje dalszy rozwój kontaktów technicznych i handlowych. Spotkania "Okrągłego stołu" odbywać się będą częściej niż Konferencje. Najbliższy "Okrągły stół" odbędzie się 19-20 stycznia 1993 r.

W programie I Konferencji odbyły się imprezy turystyczne w postaci wycieczek do Twierdzy Brzeskiej, Puszczy Białowieskiej oraz Kamieńca. Oceniono je jako bardzo przyjemne i wartościowe, sprzyjające lepszemu wzajemnemu poznaniu się oraz zainicjowaniu się z pomnikami kultury i przyrody.

Z pełnym przekonaniem autor stwierdza, że poniesione koszty uczestnictwa w konferencji amortyzują się "błyskawicznie", jeżeli przedsiębiorstwo chce i będzie operatywnie wykorzystywać w praktyce swej działalności te informacje, które uczestnik uzyskał dzięki materiałom, wypowiedziom oraz bezpośrednim kontaktom z uczestnikami z Białorusi i Rosji, którzy bardzo są zainteresowani współpracą gospodarczą z naszym Krajem.

Profesor Leon Rowiński jest autorem i współautorem 21 monografii, 47 podręczników, skryptów i poradników, kilkudziesiąt artykułów i około 200 referatów wygłoszonych na konferencjach w kraju i za granicą. Jest promotorem 12 przewodów doktorskich. W 1980 roku prof. L. Rowiński wspólnie z doc. A. Grabskim opiniował prace merytoryczno-wdrożeniowe dotyczące komputeryzacji generalnego wykonawstwa w P.B.P. "PETROBUDOWA". W dniach 15-16 czerwca 1980 roku profesor pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Naukowego II Płockiej Konferencji Naukowo-Technicznej pt. "INTEGRACJA SYSTEMÓW INFORMACYJNYCH I INFORMATYCZNYCH W PROCESIE INWESTYCYJNYM". Dobrek naukowy prof. Leona Rowińskiego jest jednym z największych w Europie; obecnie profesor pełni funkcję prezesa ogólnopolskiego Towarzystwa Naukowego Inżynierii Procesów Budowlanych.